

GSZ 1B. számú melléklet

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA¹⁹⁸

Hatályba lépés dátuma: 2026. május 22.

Karsai Gábor rektor

¹⁹⁸ Elfogadta a Szenátus 2026. május 21-i ülésén.

TARTALOMJEGYZÉK:

I.	Általános rész	414
1.	Az értékelési szabályzat célja	414
2.	Az értékelési szabályzattal szembeni követelmények.....	414
3.	Az értékelési szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személyek kijelölése	414
4.	Az értékelési szabályzathoz kapcsolódó fogalmak	414
5.	Az értékelés általános szabályai.....	415
II.	Az eszközök értékelése	416
1.	Általános értékelési szabályok.....	416
1.1.	Az eszközök bekerülési értéke	416
1.2.	Az eszközök értékcsökkenése:	417
1.3.	Az eszközök értékvesztése	418
1.4.	Az eszközök értékhelyesbítése	418
2.	Befektetett eszközök értékelése	418
2.1.	Immateriális javak	418
2.2.	Tárgyi eszközök	419
2.3.	Befektetett pénzügyi eszközök.....	419
3.	Forgóeszközök értékelése	419
3.1.	Készletek értékelése	419
3.2.	Követelések értékelése.....	420
3.3.	Értékpapírok értékelése	421
3.4.	Pénzeszközök értékelése	421
4.	Időbeli elhatárolások értékelése	421
III.	A források értékelése	421
1.	Saját tőke értékelése	421
2.	Céltartalékok értékelése	422
3.	Kötelezettségek értékelése.....	422
IV.	Záró rendelkezések.....	423

Melléklet:

1. számú melléklet: Megismerési nyilatkozat

I. Általános rész

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és a források értékelésére vonatkozó számvitel-politikai döntéseket, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat jelen Értékelési Szabályzat foglalja össze.

2. Az értékelési szabályzattal szembeni követelmények

Az értékelési szabályzat elkészítése során kötelező figyelembe venni:

- a teljesség,
- a következetesség,
- a lényegesség,
- és a világosság

számviteli alapelvekben foglaltakat.

3. Az értékelési szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért felelős személyek kijelölése

Az értékelési szabályzat elkészítéséért, tartalmáért, megváltoztatásáért, aktualizálásáért az intézmény vezetője a felelős. A szabályzatot az intézmény vezetőjének kell minden esetben jóváhagynia.

Módosításra akkor van szükség, illetve lehetőség, ha a törvényi, illetve egyéb jogszabályi előírások megváltoznak, vagy a korábbi szabályzathoz képest olyan lényegi változás következik be, amely a változtatást szükségessé teszi. A változtatások hatályba lépését követő 90 napon belül kell végrehajtani.

4. Az értékelési szabályzathoz kapcsolódó fogalmak

- **Értékelés:** az eszközök és a források
 - = könyvviteli nyilvántartásba vételhez alkalmazott értékének és
 - = az éves beszámoló könyvviteli mérlegbe kerülő értékének meghatározását jelenti.
- **Minősítés:** döntés az adott eszköz, befektetett eszközök, illetve forgóeszközök, azon belül az egyes eszközcsoportok közé való besorolásáról, valamint a kötelezettségeknek a hosszú- vagy rövid lejáratúvá való elkülönítéséről.
- **Felújítás:** az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően vagy teljesen visszaáll, az előállított termékek minősége vagy az adott eszköz használata jelentősen javul és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak. Felújítás és korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz egyes része az eredetitől eltér, megoldásával vagy kicserélésével a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.

A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználódott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználódottság már a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti.

Nem felújítás az elmaradt és felhalmozódó karbantartás egyidőben való elvégzése, függetlenül a kiadások nagyságától.

- **Karbantartás:** a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást, a hosszabb időszakokként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetészerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi.
- **Bekerülési érték:** az a ráfordítás, amely az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig a raktárba történt beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható. A bekerülési érték tehát az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, a szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, a beszerzéssel kapcsolatos közvetítői kiadásokat, a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat (a beszerzéskor fizetett fogyasztási adót, jövedéki adót) és a vámterhet (vámot, vámpótlékot, vámkezelési díjat) foglalja magában.
- **Vételár:** a belföldi szállítónak a megrendelés szerinti termék szállításáért, illetve a szolgáltatás nyújtásáért számlázott és a szerv által elfogadott és kiegyenlített forintérték.

5. Az értékelés általános szabályai

Az **értékelés** az eszközöknek és forrásoknak a beszámoló mérlegében szerepeltetendő értékének a meghatározását jelenti. Az eszközök és a források könyvviteli nyilvántartásba vételekor alkalmazott érték meghatározása is e fogalomkörbe tartozik, hiszen az év végi értékelésnek ez a kiinduló alapja.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Az eszközöket és a kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni, egyenként értékelni kell a Leltározási és selejtezési szabályzatban foglaltak szerint.

A mérlegben kimutatott eredmény meghatározásakor, a mérlegtételek körütekintően elvégzett értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

A valuta-és devizatételek értékelése

A valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a külföldi pénzürtékre szóló követelés, befektetett pénzügyi eszköz, értékpapír (együtt: külföldi pénzürtékre szóló eszköz), illetve kötelezettség forintértékének meghatározásakor a **Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon** számítjuk át forint értékre.

Az előzőekben előírt devizaárfolyam használatától el kell térni, ha a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket kell forintra átszámítani. Ez esetben a valuta szabadpiaci árfolyamán kell forintra átszámítani.

Az üzleti év mérlegfordulónapján kötelező a devizás ügyletek és a deviza alapú forintos ügyletek **mérlegfordulónapi teljeskörű átértékelése**.

A devizás tételek év végi átértékelése egyedileg történik. Minden devizás tételnél egyedileg kell megállapítani a mérlegfordulónapi érték és a könyv szerinti érték különbözetét. Ebből következően nem lehet pl. a vevőköveteléseket, szállítói tartozásokat összevontan értékelni, hanem egyesével, számlánként kell az értékelési különbözetet megállapítani. Az év végi átértékelés egyenlegét viszont összevontan kell elszámolni. Ezért a devizás tételek év végi értékeléséhez technikai számlát használunk, ahol az egyedi értékelések árfolyam különbözetét számoljuk el. Az átértékelés végén a technikai

számla egyenlege mutatja az átértékelés összevont különbözetét, mely különbözetet kell előjelének megfelelően a pénzügyi műveletek egyéb bevételeként (ha egyenlegében árfolyamnyereség), vagy a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaként (ha egyenlegében árfolyamvesztés) elszámolni.

II. Az eszközök értékelése

A befektetett eszközöket, a forgóeszközöket a bekerülési értéken kell értékelni, csökkentve azt az alkalmazott leírásokkal.

Amennyiben az üzleti év mérlegfordulónapján az egyedi eszköz piaci értéke tartósan és jelentősen alacsonyabb a könyv szerinti értékénél, akkor az így mutatkozó különbözetet terven felüli értékcsökkenésként vagy értékvesztésként kell elszámolni.

A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszairását az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

1. Általános értékelési szabályok

1.1. Az eszközök bekerülési értéke

(a speciális szabályok az adott eszközcsoportoknál vannak leírva)

Az **eszköz bekerülési (beszerzési, előállítási) értéke** az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tételek együttes összege. A bekerülési (beszerzési) érték az engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt vételárat, továbbá az eszköz beszerzésével, üzembe helyezésével, raktárba történt beszállításával kapcsolatban felmerült szállítási és rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési, közvetítői tevékenység ellenértékét, díjait (ezen tevékenységeknek saját vállalkozásban történt végzése esetén a közvetlen önköltség aktivált értékét), a bizományi díjat, a beszerzéshez kapcsolódó adókat, és adójellegű tételeket, a vámterheket foglalja magában.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi – az előzőekben felsoroltakon túlmenően – az eszköz beszerzéséhez szorosan kapcsolódó

- d) illeték [vagyonyszerzés (ajándék, öröklés, adásvétel, csere után járó) illetéke],
- b) az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó,
- c) a jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díj,
- d) az egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díj (környezetvédelmi termékdíj, szakértői díj),
- e) a vásárolt vételi opció díja

A bekerülési (beszerzési) értéknek nem része a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adó, továbbá az általános forgalmi adóról szóló törvény szerint ellenérték arányában megosztott előzetesen felszámított általános forgalmi adó le nem vonható hányada. A beruházáshoz kapcsolódó, véglegesen kapott támogatás összege nem csökkenti az eszköz bekerülési (beszerzési) értékét.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képezi

- a) az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön
- b) a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó – az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) – biztosítási díj; továbbá
- c) a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó - devizaszámlán meglévő devizakészlettel nem fedezett - devizakötelezettségnek az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt árfolyamkülönbözete, függetlenül attól, hogy az árfolyamnyereség vagy árfolyamvesztés; valamint
- d) a beruházás tervezés, a beruházás előkészítés, a beruházás lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei.

A bekerülési (beszerzési) érték részét képező tételeket a felmerüléskor, a gazdasági esemény megtörténtekor (legkésőbb az üzembe helyezéskor) kell számításba venni a számlázott, a kivetett összegben. Amennyiben az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig a számla, a megfelelő bizonylat nem érkezett meg, a fizetendő összeget az illetékes hatóság nem állapította meg, akkor az adott eszköz értékét a rendelkezésre álló dokumentumok (szerződés, piaci információ, jogszabályi előírás) alapján kell meghatározni. Az így meghatározott érték és a ténylegesen számlázott vagy később módosított fizetendő (kivetett) összeg közötti különbözettel a beszerzési értéket a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában akkor kell módosítani, ha a különbözet összege az adott eszköz értékét jelentősen módosítja.

Amennyiben a különbözet összege jelentősen nem módosítja az adott eszköz bekerülési (beszerzési) értékét, annak összegét a végleges bizonylatok kézhezvétele időpontjában egyéb ráfordításként, illetve egyéb bevételként kell elszámolni.

A **térítés nélkül** (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az **ajándékként, hagyatékként** kapott eszköz, továbbá a **többletként** fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet-) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

1.2. Az eszközök értékcsökkenése:

Az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják.

Hasznos élettartam: azaz időszak, amely alatt az amortizálható eszközt az intézmény a várható fizikai és erkölcsi elhasználódás, az eszköz használatával kapcsolatos jogi és egyéb korlátozó tényezők figyelembevételével várhatóan használni fogja.

Az eszköz **maradványértékét** az eszköz rendeltetésszerű használatba vételekor rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartama végén várhatóan realizálható értéke alapján egyedileg elbírálva határozzuk meg. Ha az eszköznek a hasznos élettartam végén várhatóan realizált értéke nem jelentős (200.000 Ft alatti), akkor a maradványértéket nullának tekintjük.

Az évenként elszámolandó (**terv szerinti**) **értékcsökkenésnek** a bekerülési értékhez (bruttó értékhez) viszonyított arányát, az egyedi eszköz várható használata, ebből adódó élettartama, fizikai elhasználódása és erkölcsi avulása, az adott tevékenységre jellemző körülmények figyelembevételével kell megtervezni, és azokat a nyilvántartásokon történő rögzítést követően a rendeltetésszerű használatbavételtől, az üzembe helyezéstől kell alkalmazni. Az üzembe helyezést hitelt érdemlő módon dokumentálni kell.

–

A terv szerinti értékcsökkenési leírás lineárisan, bruttó érték után, állandó leírási kulccsal történik.

Minden eszköz amortizációs kulcsának meghatározása egyedileg történik, a következő irányelvek figyelembe vételével:

• Vagyoni értékű jogok	20%
• Szellemi termékek	33%
• Idegen ingatlanon végzett beruházás	6%
• Gépek, berendezések és felszerelések
(kivéve a számítástechnikai és ügyviteli eszközöket)	14,5%
• Számítástechnikai és ügyviteli eszközök	33%
• Járművek	20%
• Nem számolható el értékcsökkenés földterület, telek, képzőművészeti alkotás, üzembe nem helyezett beruházás után.	

A **200 ezer forint** egyedi beszerzési, előállítási érték **alatti tárgyi eszközök** beszerzési vagy előállítási költségét a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámoljuk.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- a) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ide nem értve a beruházást) könyv szerinti értéke tartósan (6 hónapon túl) és jelentősen magasabb (20 %-kal), mint ezen eszköz piaci értéke;
- b) az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- c) a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető;

Az érték csökkentését olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz, a beruházás rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök, a beruházások közül - a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után - ki kell vezetni.

A piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenést a mérleg fordulónapjával, az eszközök állományból történő kivezetése esetén meghatározott terven felüli értékcsökkenést a kivezetés időpontjával kell elszámolni.

Amennyiben az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, az **elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni**, az immateriális jószágot, a tárgyi eszközt piaci értékére (legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére) vissza kell értékelni.

Az immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszairása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, illetve a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

1.3. Az eszközök értékvesztése

A számviteli törvény szerint **értékvesztést kell elszámolni**, ha az eszköz könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb a piaci értéknél. (Részletesebben lásd Számviteli politika 14. pont.)

1.4. Az eszközök érték helyesbítése

Amennyiben egy eszköz piaci értéke tartósan és jelentősen meghaladja az eszköz könyv szerinti értékét, a számviteli törvény lehetőséget biztosít – bizonyos esetekben- érték helyesbítés és vele egyidejűleg értékelési tartalék elszámolására. Ezen lehetőséggel nem él Intézményünk.

2. Befektetett eszközök értékelése

2.1. Immaterciális javak

Az immaterciális javakat bekerülési értéken, illetve ezen bekerülési értéknek az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értékén, az immaterciális javakra adott előleget az átutalt (fizetett) összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

Mérlegérték a nettó érték, amelyhez figyelembe veendő a terv szerinti leírás, a terven felüli értékcsökkenés és ez utóbbinak a visszairása. A leírás bruttó érték alapján, lineárisan történik.

Értékvesztés elszámolása az immaterciális javakra adott előlegnél lehetséges.

2.2. Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközöket és beruházásokat a bekerülési értékének az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenési leírással csökkentett, a terven felüli értékcsökkenési leírás visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén, a beruházásokra adott előleget az átutalt (fizetett) összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt könyv szerinti értékén kell kimutatni.

A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges - és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembe helyezéséig beszerzett - tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke - függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében vagy külön számlában jelenik meg - a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő.

A tárgyi eszközöknél értéket növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni a meglévő tárgyi eszköz bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának növelésével összefüggő munka, továbbá az elhasznált tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló felújítási munka ellenértékét. A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási munka értékét, nem lehet a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értékében figyelembe venni.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek, a képzőművészeti alkotás bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni az olyan eszközöknél, amely értékéből a használat során sem veszít, vagy amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható.

Értékvesztés elszámolása a beruházásokra adott előlegnél lehetséges.

Az Intézmény épülete, a kapcsolódó építmények és a telek a Fenntartó tulajdonában van. Az épületeken történő beruházások, felújítások összegei kerülnek, mint idegen ingatlanon történő beruházás könyvelésre az Intézmény könyveiben.

2.3. Befektetett pénzügyi eszközök

A befektetett pénzügyi eszközök más vállalkozásban tartósan lekötött, hitelviszonyt vagy tulajdonviszonyt megtestesítő (pénz)eszközök, amelyek elsődleges célja tartós jövedelemszerzés, vagy irányítás és ellenőrzés megszerzése. Intézményünkönél nem jellemző befektetett pénzügyi eszközök megszerzése.

3. Forgóeszközök értékelése

3.1. Készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket bekerülési értékén, illetve az elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értékén, a készletekre adott előleget az átutalt összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értékén kell kimutatni.

Az áruk olyan vásárolt készletek, amelyek tovább értékesítési céllal kerülnek beszerzésre. Évközben analitikusan mennyiségben vezetik a nyilvántartást, az év végi készlet leltározással kerül megállapításra, az utolsó beszerzési áron.

Az egyéb vásárolt anyagok beszerzéskor közvetlenül költségként kerülnek elszámolásra.

A saját előállítású könyvekkel kapcsolatos költségek felmerüléskor költségként kerülnek elszámolásra, a készletváltozás mennyisége exceltáblázatban van követve, év végén utókalkuláció alapján, a felleltározott mennyiség kerül készletre vételre.

3.2. Követelések értékelése

A követelést (ideértve a hitelintézetekkel, a pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a pénzeszközöket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket is) - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel - az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A mérlegben azon követelések szerepeltethetők, ahol az Intézmény vállalását teljesítette, azt a másik fél elismerte, vagy jogszabályon alapul a követelés.

Az Intézmény minden esetben számlát állít ki ha a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása az Áfa törvény előírásainak figyelembe vételével nem mentes az adó alól.

Az Intézmény számlát állíthat ki akkor is, ha a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása az Áfa törvény előírásainak figyelembe vételével mentes az adó alól.

Ha az Intézmény a termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása során az Áfa törvény előírásainak figyelembe vételével mentesül a számlakibocsátási kötelezettség alól és nem állít ki számlát, ügylet teljesítését tanúsító okirat a bankkivonat, a pénztárbizonylat.

A befizetések figyelemmel kísérése a gazdasági vezető feladata. A vevői kintlévőségeket havonta felülvizsgálatra kerülnek, a hátralékosokat szóban, majd írásban felszólítjuk a fizetésre.

A mérlegben az egyéb követelést a járó, az igényelt, a fizetett összegben, az átvett értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A külföldi pénzügyi értékre szóló követelést a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni.

A mérlegben a követelést a könyv szerinti értéken addig kell kimutatni, amíg azt pénzügyileg vagy egyéb módon (a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással, eszközátadással) nem rendezték, amíg azt el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták.

A mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni. A részben vagy egészében behajthatatlan követelést legkésőbb a mérlegkészítéskor - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - az üzleti év hitelezési veszteségeként le kell írni.

A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű, vagyis egy éven túli és meghaladja a 100 eFt-ot.

A vevőnként, az adósonként kisösszegű követeléseknél - a vevők, az adósok együttes minősítése alapján - az értékvesztés összegét ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének 50 százalékában határozzuk meg.

Ha a várhatóan megtérülő érték jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor az értékvesztés visszaírása szükséges (maximum az elszámolt értékvesztés összegéig – az év végi zárlat keretében).

Sorrendiség az év végi értékelési munkálatoknál:

- Behajthatatlan követelés kivezetése
- Értékvesztés elszámolása
- Értékvesztés visszaírása
- Devizás árfolyam-különbségek elszámolása

3.3. Értékpapírok értékelése

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt - függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

3.4. Pénzeszközök értékelése

A mérlegben a pénztár, csekkek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a pénztárban lévő forintpénzkészlet értékét, a valutakészlet átszámított forintértékét, az elektronikus pénzeszközök értékét, a kapott csekkek értékét kell kimutatni.

A mérlegben a bankbetétek értékeként az üzleti év mérlegfordulónapján a hitelintézetnél elhelyezett forintbetét bankkivonattal egyező értékét, továbbá a devizaszámlán lévő deviza bankkivonattal egyező értékének átszámított forintértékét kell kimutatni, függetlenül attól, hogy azokat belföldi vagy külföldi hitelintézetben helyezték el.

A valutapénztárba bekerülő valutakészletet, a devizaszámlára kerülő devizát a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelyet a fizetett összegben kell felvenni, és amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba vételi árfolyamot meghatározni.

A mérlegben a valutapénztárban lévő valutakészletet, a devizaszámlán lévő devizát az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

A pénzeszközökkel kapcsolatos szabályokat, eljárási módokat a Pénzkezelési Szabályzat tartalmazza.

4. Időbeli elhatárolások értékelése

Az olyan gazdasági események hatásait, amelyek két vagy több üzleti évet is érintenek, az adott időszak bevételei és költségei között olyan arányban kell elszámolni, ahogyan az alapul szolgáló időszak és az elszámolási időszak között megoszlik.

Az aktív és a passzív időbeli elhatárolásokat a mérlegben könyv szerinti értéken kell értékelni.

A fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás, a véglegesen átvett pénzeszköz összegét halasztott bevételként kell elszámolni akkor, ha a kapott támogatás, a kapott pénzeszköz eszköz beszerzéséhez kapcsolódik. A támogatásonként, a véglegesen átvett pénzeszközönként kimutatott halasztott bevételt a fejlesztés során megvalósított eszköz bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásakor kell az egyéb bevételekkel szemben megszüntetni.

III. A források értékelése

A saját tőkét (induló tőke, tőkeváltozás, értékelési tartalék, adózott eredmény), a céltartalékot, a kötelezettségeket a mérlegben könyv szerinti értéken kell kimutatni.

1. Saját tőke értékelése

Induló tőkét könyv szerinti értéken kell értékelni, ami megegyezik az alapító okirat szerinti értékkel.

Tőkeváltozásként a Számviteli törvényben meghatározott tőketartaléknak és eredménytartaléknak megfelelő tételek együttes összegét kell figyelembe venni.

Amennyiben egy eszköz piaci értéke tartósan és jelentősen meghaladja az eszköz könyv szerinti értékét, a Számviteli törvény lehetőséget biztosít – bizonyos esetekben- értékhelyesbítés és vele egyidejűleg értékelési tartalék elszámolására. Ezen lehetőséggel nem él Intézményünk. Valós értéken történő értékelést nem alkalmazunk.

A tárgyévi eredményt alaptevékenység, illetve vállalkozási tevékenység bontásban kell szerepeltetni a mérlegben. A tárgyévi eredményt alaptevékenység, valamint vállalkozási tevékenység bontásban kell a tőkeváltozás tételbe átvezetni, és a későbbiekben ennek megfelelően külön-külön nyilvántartani.

2. Céltartalékok értékelése

Alaptevékenység után nem történik céltartalékképzés.

3. Kötelezettségek értékelése

A mérlegben csak az Intézmény által elismert, elfogadott kötelezettségeket lehet kimutatni, illetve azt, amelynek értéke pontosan meghatározható. Kötelezettség elismerése szerződés teljesítéséhez kapcsolódik.

- **Hátrasorolt kötelezettségek:** 5 évet meghaladó futamidejű kölcsönök, amelyek a kölcsönt nyújtóval egyeztetve a törlesztések sorrendjében a fenntartó előtti legutolsó helyen áll.
- **Hosszú lejáratú kötelezettségek:** egy évnél hosszabb időtartamra igénybevett hitelek, kölcsönök, egyéb kötelezettségek, illetve fenntartóval szemben fennálló tartozások, amelyek nem minősülnek hátrasorolt kötelezettségnek. A mérlegben a hosszú lejáratú kötelezettségek értéke nem tartalmazhatja a következő évben esedékes törlesztő résztelek értékét, ezek rövid lejáratú kötelezettségnek minősülnek.
- **Rövid lejáratú kötelezettségek:** azok a tartozások, amelyek a mérleg fordulónapját követő egy éven belül esedékesek.

A kötelezettségeket bekerülési értéken kell állományba venni. A bekerülési érték

- az elfogadott, elismert számlázott, ÁFÁ-t is tartalmazó összeg,
- bevallott, fizetendő összeg,
- szerződésben, megállapodásban rögzített érték, ami általában kamatot nem tartalmaz.

A kötelezettségek könyv szerinti értéke a törlesztésekkel csökkentett bekerülési érték.

A **vevőtől** forintban kapott előleget a ténylegesen befolyt összegben, a devizában kapott előleget az átszámított összegben kell a mérlegben kimutatni a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve egyéb bevételkénti elszámolásáig.

Az **áruszállításból, a szolgáltatás teljesítéséből** származó, általános forgalmi adót is tartalmazó

a) forintban teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott összegben,

b) devizában teljesítendő kötelezettséget az elismert, számlázott devizaösszegnek a forintra átszámított összegben

kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg azt pénzeszközzel, váltóval, eszközátadással, a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással ki nem egyenlítették, egyéb, illetve halasztott bevételként el nem számolták.

A forintban felvett **hitelt, kölcsönt** a ténylegesen folyósított, illetve a törlesztésekkel csökkentett összegben, a devizában felvett hitelt, kölcsönt a ténylegesen folyósított deviza, illetve a törlesztésekkel csökkentett deviza forintra átszámított összegében kell a mérlegben kimutatni.

A **külföldi pénzürtékre szóló kötelezettséget** a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni.

A mérlegben a külföldi pénzürtékre szóló kötelezettséget az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni.

A **jövelemelszámolási számla** egyenlege a ki nem fizetett jövedelmeket mutatja. Az év végi záráskor a december havi

számfejtett, ki nem fizetett összeg maradhat.

Az **adóhatóságokkal** szembeni kötelezettségeket egyeztetni szükséges az adófolyószámlákkal, az eltéréseket rendezni kell a zárás keretében. Az önellenőrzési nyilvántartás naprakészségét felül kell vizsgálni.

A hosszú lejáratú kötelezettségekből a tárgyévet követő évben esedékes összegeket a mérlegben a rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni.

IV. Záró rendelkezések

A szabályzatot a szenátus 2026. május 21-i ülésén fogadta le.

Jelen szabályzat 2026. május 22-én lép hatályba.

